

790. Antonium misi ad te, *cui* traderes cohortes. — Minas mihi plus viginti eripuisti, *quas* gnato dares. — Pueris parvulis dantur crepundia, *quibuscum* lusitent.

791. Bacillum prope me, *quo* aves abigam, ponitote. — Aiebant sese jam ne deos quidem habere, ad *quos* confugerent. — Cultrum habeo, *quo* senis exenterem marsupium.

792. Fuge domum, quantum potes, *ne* hic te obtundat. — Adserva istunc puerum, *ne* quo hinc abeat longius. — Sic, *ne* perdiderit, non cessat perdere lusor.

793. Eo consilio litteras Romam dat, *ne*, si tempus sationis praeterisset, plebs frumentum non haberet. — Vitem bene enodatam religato, *ut ne* sit flexuosa. — Magna te cura vigilare decet, *necujus* capiariis insidiis *neve* astu decipiaris.

794. Serva domi, puella, *nequi* fures ingrediantur ad capsas. — Valetudinem causatur, *quominus* socrum salutatum eat. — Congerere se ait nummos, *quominus* in senectute egeat.

Finalis per participium.

Num. 354.

795. Hannibal in Etruriam iit, eam quoque gentem *debellaturus*. — Pax candida primum duxit *aratuos* sub juga curva boves. — Laeto complerant littora coetu *visuri* Aeneadas.

796. Aude Caesaris res dicere magna laboris praemia *laturus*. — Errabundi vagabantur domos suas ultimum *visuri*. Quotiens ego, gnate, vitae tuae *provisurus* noctes egi in-somnes.

797. Ei sutori *calceandos* nemo commisit pedes. — Tenet fama a Faustulo ad stabula Larentiae *educandos* latos esse infantes. — Jam, hercle, ego illum dabo *excruciandum* carnufici.

Finalis per gerundium.

Num. 355.

798. Mei capitis *servandi* causa Romam Italia tota convenit. — Quum Philogenes Laodiceam ad me, *salutandi* causa, venisset, has ei litteras dedi. — Ad has ego ei litteras nihil respondi, *ne gratulandi* quidem causa.

799. Leo sublatum pedem porrigere visus est, quasi opis *petendae* gratia. — Tu quidem, ut familiarissimi tui dicitant, vini *exhalandi*, non ingenii *acuendi* causa declamas. — Quiesce, mea Phronesium: non feci *objurgandi* tui causa, sed *testificandi* fidei meae.

800. Multi principes civitatis Roma profugerunt sui *conservandi* causa. — Nostri insidias rati manserunt in excubiis castrorum causa *defendendi*. — Huc ego, quantum potui, festinavi, vestri *admonendi* causa.

801. Aemilius, qui pejor an ignavior sit, deliberari non potest, exercitum habet *opprimendae* libertatis. — Adolescens laetae indolis coenam amicis in rusculo dabat *celebrandae* lucis annuae. — Pulso Tarquinio, populus multa creavit *tuedae* libertatis.

802. Perfidia et peculatus ni aberunt, rebus *servandis* centuplex murus parum est. — Comitia decemviris *creandis* in trinundinum creata sunt. — Antonius cum collegis *portando* operam dedit.

803. *Ad erudiendum* liberalibus disciplinis indolem pueri, Apolloniam eum in studia misit. — Nuntiatum est Ariovistum *ad occupandum* Vesuntionem contendere. — Tuis ego sororibus facultatem ad se aere alieno *liberandas* dedi.

Finalis per supinum.

Num. 356.

804. Curre per deos et quam primum haec *risum* veni. — Tribunitiam potestatem *eversum* profecti sunt. — Hic patriam *defensum* revocatus, bellum gessit adversus P. Scipionem.

805. Bocchus initio belli legatos Romam miserat, amicitiam *petitum*. — Prandium curatum est; ubi lubet, licet ire *accubitum*. — Exi e delubro, sycophanta; vos in aram accedite *sessum*.

806. Coriolanus, damnatus absens, in Volscos *exsulatum* abiit. — Nonnulli, quum longius *praedatum* processissent, ab equitibus hostium excepti sunt. — Non tu me argento dabis, opinor, *nuptum*, sed viro.

Modus causalis.**Causalis per particulas.**

Num. 358—360.

807. Pater saevit, quod filius uxorem grandi cum dote *recuset*. — Is non videtur insanus, eo quod maxima pars hominum morbo *jactatur* eodem. — Duabus de causis Rhenum transire Caesar constituit, quarum una, quod auxilia contra se Treveris *miserant*.

808. Quia consules ad id locorum prospere rem *gererent*, minus iis cladibus movebantur. — Beate vixisse videar, quia cum Scipione *vixerim*. — A consule nihil speres boni, quia non *vult*; nihil metuas mali, quia non *audet*.

809. Aristides ob eam causam expulsus est patria, quod praeter modum justus *erat*. — Multae sunt causae, *quam-obrem* cupio eum abducere. — Pol, *hoc est*, quod ire rus meus vir noluit.

Causalis per participium.

Num. 361.

810. Veturius Samnitibus, ob turpiter *ictum* foedus, deditus fuerat. — Dedit servus poenas ob *subreptum* e vividario pavonem. — Flaminium Caelius, religione *neglecta*, cecidisse apud Trasimenum scribit.

811. Mihi senatus supplicationem decrevit, republica bene *gesta*. — *Exstincto* Daphnide, Poeni ingemuere leones. — Cras, nato Pompejo, licebit militibus esse feriatis.

Modus conditionalis.

Num. 362—368.

812. Equitare in arundine longa siquem *delectet* barbatum, amens dicatur. — Nae tu, si id *fecisses*, melius famae tuae consulisses. — Si verbum *faxis*, vapulatum ibis.

813. Si stimulos pugnibus *caedis*, manibus plus dolet. — Respiraro, si navis Cumas *appulerit*. — Si denuo *pultaveris*, hac tegula tuum comminuum caput.

814. Naturam si *sequemur* ducem, numquam aberrabimus. — Si *morabitur* alvus, mitulus et viles pellect obstantia conchae. — Nondum commemoro rapinas; mox, si *videbitur*, ut cum fure disputabo.

815. Nisi quae me forte *fugiunt*, hae sunt omnium de animo sententiae. — Qui nisi *exeunt*, nisi *pereunt*, scitote hoc in republica seminarium catilinarium futurum. — Quod nisi domi civium suorum invidia debilitatus *esset*, Romanos videretur superare potuisse.

816. Non, aedepol, scio molestum an non sit, nisi si *dicis*, quid velis. — Quid facturus sis, si tibi non *est* molestum, velim mihi scribas. — Velim mihi dicas, nisi molestum *est*, L. Turselius qua facie fuerit.

817. Quaeso, me quoque vende, *dum* saturum vendas. — Sit sane facetus, *modo ne* sit molestus. — Mihi consilium fuit, cujus rei libet periculum facere, *dum* quid tibi ex eo gloriae accederet.

818. Si mens non laeva fuisset, *impulerat* ferro Argolicas foedare latebras. — Herba est simillima lauro; et si non alium jactaret odorem, laurus *erat*.

819. *Perierat* alter filius, si carnifici conviva non placuisset. — Si P. Sextius occisus *esset*, *fuistisne* ad arma ituri? — Relicturi agros *erant*, nisi ad eos Metellus Roma litteras misisset.

Modus temporalis.**Temporalis per particulas.**

Num. 369—374.

820. Quum Metellus e sinu patriae *eriperetur*, hausi dolorem acerbissimum. — Zenonem, *quum* Athenis *essem*, audiebam frequenter. — Uxorem quondam quum sol *vellet* ducere, clamorem ranae sustulerunt ad sidera.

821. Barbam capellae quum *impetrassent* ab Jove, hirci indignari coeperunt. — Themistocles quum in epulis *recusas-*

set lyram, habitus est indoctor. — Quum ad Canopum *ventum esset*, Euphranor circumventus ab Alexandrinis est.

822. Nequid accideret, veritus sum, quum contra talem artificem *essem dicturus*. — Quum Vestinus per Stygias *esset iturus* aquas, ultima volventes orabat pensa sorores. — Quum Saturninus legem frumentariam *laturus esset*, Caepio docuit senatum.

823. Ubi *facta erit* conlatio nostrarum malitiarum, haud vereor, nequa perfidia vincamur. — Quum tu haec *leges*, ego illum fortasse convenero. — Ubi cum Dardalo me *videbis* colloqui, tunc turbam facito.

824. Quum remiges concitato navigio *inhibuerunt*, retinet tamen navis ipsa cursum suum. — Quum se inter equitum turmas *insinuaverunt*, ex essedis desiliunt. — Haec Crassi oratio quum *edita est*, quatuor et triginta habebat annos.

825. Quum, bene re gesta, salvus *convortor* domum, Neptuno grates habeo. — Quum *redeo*, Hortensius venerat. — Quum inde *abeo*, jam inceperat turba inter eos.

Temporalis per participium.

Num. 375—382.

826. Dionysius cultros *metuens* tonsorios, candenti carbone sibi adurebat capillum. — Caesari ex Hispania *redeunti* longissime obviam processisti. — Vultejum Philippus *vendentem* scruta popello occupat.

827. Cur turbulentam fecisti mihi aquam *bibenti*? — Atticus, quae amicis suis opus fuerant ad Pompejum *proficientibus*, omnia e re sua familiari dedit. — Cajo in Capitolium intempesta nocte *eunti* numquam canes allatraverunt.

828. Jacet res in controversiis, isto *calumniante*, biennium. — Borea *flante*, ne arato. — P. Clodium, *approbante* populo Romano, in foro es conatus occidere.

829. Filius Aesopi *detractam* ex aure Metellae aceto diluit insignem baccam. — Neque eo secius Marium hostem *judicatum* Atticus jovit opibus suis. — Ab ipso *repudiatus*, quem appellet, praeter te habet neminem.

830. Multis verbis ultro citroque *habitis*, ille nobis consumptus est dies. — Hac emptione *facta*, pecunia solvitur a Caesenia. — Hannibal, spe potiundae Nolae *adempta*, Acerras recessit.

831. Tiberius, *castigatis* oblique patribus, M'. Lepidum nominavit. — Herculem, Geryone *interfecto*, boves abegisse memorant. — Multis sententiis jam *dictis*, rogatus sum sententiam.

832. Romanus, eos in Algido *consequutus*, omnes ad unum occidit. — Hanc navem *conspicati* hostes, non tenuerunt sese. — Vos, Quirites, quoniam jam nox est, *venerati* Jovem in vestra tecta discedite.

833. Unus Romanorum, ex propinquo murum *contemplatus*, rem ad Marcellum defert. — Pauca pro tempore milites *hortatus*, aciem in planum deducit. — Caesar, multos annos regnare *meditatus*, magno labore, quod cogitarat, effecerat.

834. Ubi me vitae illius ferinae pertaesum est, leone venatum *profecto*, reliqui specum. — Castris Romanis Sempronius praerat, dictatore *profecto* Romam. — *Defuncto* rege Artaxia, Arsacem, liberorum seniore, regnasse ajunt.

835. Bellum Alexander *gesturus* amicos in consilium advocari jubet. — De parvula summa *judicatu*ro tibi res sine teste non probaretur. — De hac re vos consulo *staturus* eo, quod plures censueritis.

836. Nero, *animadversurus* in latrones duo, distulit sententiam dicere. — Tantalus est illic et circum stagna, sed acrem jamjam *poturi* deserit unda sitim. — *Abiturus* illuc, quo priores abierunt, quid mente caeca miserum torques spiritum?

837. Comprehendi Darius non poterat, tot Persarum milibus *laturis* opem. — Circumsidunt urbem, haud dubie postero die *dedituris* se hostibus. — Constiterunt in acie, non pugnaturis militibus.

838. Ecce autem, repente, *ebrio* Cleomene, dormientibus ceteris, nuntiatur piratarum naves adesse. — Cato affirmat, *se vivo*, Pontinum non triumphare. — Quod, *te auctore*, velle coepi; adjutore, assequar.

839. Occurrebat mancam praeturam suam futuram, *consule Milone*. — Non ego Daphin, *judice te*, metuam. — Quam bene Saturno vivebant *rege*.

840. *Diis* ego ducibus, *in* hanc sententiam sum ingressus. — *Te inquilino*, personabant omnia vocibus ebriorum. — Senex est laudator temporis acti, *se puero*.

Temporalis per gerundium.

Num. 383—384.

841. Hos *accusando*, illos *occidendo* totam rempublicam labefactavit. — Nihil *agendo* homines male agere discunt. — Homines ad deos nulla re magis accedunt, quam salutem hominibus *dando*.

842. Hominis mens *discendo* alitur et *cogitando*. — Jussus eras celebrare dapes festumque *canendo*. — Micipsa sperans Jugurtham *ostendendo* virtutem facile occasurum, praefecit eum Numidis.

843. Quis talia *fando* temperet a lacrimis? — *Sedendo* expugnaturum se urbem Porsena spem habebat. — Si quam *maledicendo* voluptatem cepisti, eam male *audiendo* amittes.

844. Ea tellus non mansuescit *arando*. — Memoria *excolendo* augetur. — Ventus fit, ubi est *agitando* percitus aër.

845. Quis est qui nullis officii praeceptis *tradendis* philosophum se audeat dicere? — Hannibal *visenda* urbe magnam diei partem consumpsit. — Est multiplex pueri hujus ingenium; quo ego *regendo* habeo negotii satis.

846. Potum pastas age capreas et inter *agendum* occurrere capro caveto. — Inter *disceptandum* cognita est iniquitas. — Auro civitatem a Gallis redemistis, et inter *accipiendum* aurum caesi sunt.

Modus correlativus.

Num. 385—390.

847. *Tam* eras excors tota in oratione tua, *ut* non tanta mecum, quanta tibi tecum esset contentio. — Quis est homo *tanta* confidentia, *ut* sacerdotem audeat violare? — *Tanti* non fuit Arsacem capere, *ut* earum rerum spectaculo careres.

848. *Tantum* cibi et potionis adhibendum est, *ut* reficiantur vires, non opprimantur. — *Huccine* omnia reciderunt, *ut* civis Romanus virgis caederetur? — Marcellus candidatus *ita* stertebat, *ut* ego vicinus audirem.

849. Nec tamen *is* sum, *ut* mea me maxime delectent. — *Is* meus fuit domum e foro reditus, *ut* nemo, nisi qui mecum esset, civium esse in numero videretur. — Neque *is* es, Catilina, *ut* te ratio a furore revocaret.

850. Conjurati sunt *ita* multi, *ut* eos carcer capere non possit. — *Ita* possideto, *ut* Quinctio vis *ne* afferatur. — *Ita* a pariete hae distent, *ut* *ne* plus pateant palmo.

851. Regnare nolo, liber *ut* non sim mihi. — Est oratio scripta elegantissime, *ut* nihil possit ultra. — Salsa muriatica, nisi aqua diu macerantur, olent, tangere *ut* non velis.

852. Ruere illa non possunt, *ut* haec non eodem labefacta motu concidant. — Potest igitur, iudices, L. Cornelius condemnari, *ut* non C. Marii factum condemnetur? — Causa est post urbem conditam haec inventa sola, *in qua* omnes sentirent unum atque idem.

853. Non sum tam insolens, *qui* me Jovem esse dicam. — Quae est anus tam delira, *quae* timeat ista Acherontia? — Equidem vehementer laetor eum esse me, *in quem* tu nullam contumeliam jacere potueris, quae non ad maximam partem civium conveniret.

854. Scilicet *is* sum, *qui* Pisonem et Catilinam putem nihil audacter facere potuisse. — Nihil mihi *tam* parvi est, *quin* me id pigeat perdere. — Neque fuit *tam* opulentus quisquam, *quin* caderet.

855. Musca est meus pater; nihil potest clam illum *sic* haberi, *quin* ibi eloco adsit. — Hospes nullus *tam* in amici hospitium devorti potest, *quin*, si triduum fuerit, jam odiosus sit. — Numquam illos aspicio, *quin* per hunc me conservatum esse meminerim.